

ת"פ 27674/12/12 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

23 יוני 2014

ת"פ 27674-12-12 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני

הנאשם

גזר-דין

רקע והסדר הטיעון בין הצדדים

1. ביום 28.2.2013 הורשע הנאשם על-יסוד הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שיוחסו לו בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק) ועבירה של היזק בזדון לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

2. בהתאם לעובדות כתב-האישום המתוקן, ביום 9.12.2012, בסמוך לשעה 20:00, בתחנת אוטובוס בשדרות הראל במבשרת ציון, תקף הנאשם את בת-זוגו אותה עת ב.א (להלן: המתלוננת) שלא כדין וללא הסכמתה וגרם לה בכך חבלות של ממש. בנסיבות המתוארות, על רקע ויכוח בין הנאשם למתלוננת, חטף הנאשם מידה של המתלוננת את מכשיר הטלפון שלה מסוג "אייפון". חרף בקשותיה של המתלוננת מהנאשם שיחזיר לה את המכשיר, סירב הנאשם לעשות כן, משך אותה והושיבה בכוח על הכסא בתחנת האוטובוס. המתלוננת קראה לעזרה לעבר עוברת אורח שחלפה במקום, ושזהותה אינה ידועה למאשימה (להלן: האישה). האישה אמרה לנאשם שיעזוב את המתלוננת וציינה בפניו כי ישנה תחנת משטרה בסמוך למקום. חרף התערבותה של האישה, הנאשם המשיך במעשיו בכך שתפס את המתלוננת בצווארה, תפס בשערותיה וגרר את המתלוננת במורד מדרגות במקום. אותה העת, קראה האישה לעוברי אורח נוספים, בבקשה כי יבואו לסייע למתלוננת. למקום הגיעו אנשים נוספים, שזהותם אינה ידועה למאשימה, ואמרו גם הם לנאשם שיניח למתלוננת. בשלב מסוים, ברח הנאשם מהמקום כשהוא מותיר את המתלוננת פצועה וחבולה. הנאשם לקח עמו את מכשיר האיפון של המתלוננת ובשלב מאוחר יותר שבר אותו. במעשיו אלה הרס את האיפון או פגע בו במזיד שלא כדין. כתוצאה ממעשי הנאשם, פונתה המתלוננת לבית-החולים ונגרמו לה שפשוף במצח, שפשוף בגשר האף, נפיחות והמטומה בירך הימנית וכן שפשופים נרחבים בקדמת הברכיים. בנוסף, נגרם נזק לחפציה האישיים של המתלוננת, כאשר התיק האישי שלה וארנקה נפלו לקרקע ותכולתם התפזרה, גרביניה נקרעו ונעליה השתפשו כתוצאה מהגרירה האמורה.

2. בהתאם להסדר הטיעון המקורי, הוסכם כי הנאשם יישלח לתסקיר שירות מבחן לעניין העונש, ולאחר מכן יהיו

הצדדים חופשיים בטעוניהם. לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן לעונש מיום 1.12.2013, הודיעה המאשימה כי ככל שהנאשם ישתלב בטיפול ויוגש בעניינו תסקיר משלים חיובי, כי אז תסכים להמלצתו העונשית של שירות המבחן על-אף שהיא חורגת לקולא ממתחם העונש ההולם. בנסיבות אלה, הסכימו הצדדים לדחיית מועד הדיון לצורך הגשת תסקיר משלים.

תסקירי שירות המבחן

3. **התסקיר הראשון** הוגש ביום 1.12.2013. מהתסקיר עלה כי הנאשם הינו כבן 30, רווק, מתגורר במרכז קליטה במבשרת ציון ועובר במפעל בקיבוץ צובה. הנאשם נולד באתיופיה והינו הבן הבכור למשפחה שכללה זוג הורים ושישה ילדים שהינם כיום בני 17-30. בהיותו כבן 13 אמו נפטרה ממחלה. אביו נעדר מהבית ולפיכך מגיל צעיר טיפל הנאשם באחיו הקטנים ממנו. בשנת 2003, בהיותו כבן 20, עלה הנאשם לארץ עם משפחתו. לאחר כחצי שנה, אביו של הנאשם עזב את המשפחה ושב לאתיופיה, ואילו הנאשם נותר בארץ עם אחיו הקטנים וקיבל אפטרופסות עליהם. הנאשם נשא באחריות לאחיו הצעירים ממנו, וזאת לצד תהליך היקלטות בארץ כעולה חדש. הוא למד באולפן, שירת בצבא, והיה אחראי על אחיו בחופשות מהפנימיות בהן למדו. הנאשם גילה תפקוד נורמטיבי ואחראי במישורי החיים השונים לאורך השנים, והוא מקיים קשר רצוף עם צוות הפנימייה בה נמצא אחיו הקטן תוך שהוא משמש כתחליף לדמות האב שנטש את הילדים. מדובר, אפוא, בבחור שגדל ללא תמיכה והכוונה של דמויות הוריות מיטיבות, אשר מגיל צעיר נשא באחריות לאחיו הצעירים, ועד לתיק זה תפקד באופן נורמטיבי תוך אחריות ודאגה לאחיו הצעירים ממנו.

אשר לרקע לביצוע העבירות נשוא ההליך שבכותרת - הנאשם היה בקשר זוגי עם המתלוננת במשך 8 שנים, במהלכן הנאשם ביקש לדחות את הנישואין כדי להתבסס כלכלית ולסיים את האחריות על הטיפול באחיו. הקשר התאפיין בחוסר בשלות ובתלות הדדית עם מוקדי מתח שעמדו ברקע לביצוע העבירות. שירות המבחן התרשם כי התקופה שקדמה לביצוע העבירות התאפיינה בחוסר יציבות תעסוקתית, וככל הנראה גם בהצפה רגשית סביב נסיעתו של הנאשם לאתיופיה לצורך הקמת מצבה על קבר אימו שם.

אשר ליחסו של הנאשם לביצוע העבירות בהן הורשע - הנאשם לקח אחריות חלקית בלבד, תוך טשטוש חלקו וכוונתו לפגוע במתלוננת. להערכת שירות המבחן, הדבר נובע בין היתר מקונפליקטים לא מודעים של תלות, נפרדות ופחד מנטישה וכן מנטייה לחשיבה של "שחור לבן". לדברי הנאשם, לאחר ביצוע העבירות הוא שב לדירתו, שבר את מכשירי הטלפון, שתה רעל עכברים ואלכוהול, ואז הלך למשטרה ואושפז בבית-חולים. כל זאת, נוכח הקושי להתמודד עם אובדן הקשר הזוגי וכן עם הפגיעה בתדמיתו החיובית בין היתר בהיותו הדמות האחראית למשפחתו. להערכת שירות המבחן, בשלב זה הנאשם אינו בשל לבחון את דפוסי התנהגותו האלימים. יחד עם זאת, הערכת שירות המבחן הינה כי לא קיימות התנהגויות אובססיביות או מאיימות מצידו של הנאשם, וכי הוא מבטא תובנה בדבר הצורך לבנות את חייו ללא המשך הקשר עם המתלוננת. משיחה עם המתלוננת עלה כי כיום אין קשר בינה לבין הנאשם, אולם היא נותרה פגועה וכועסת. שני בני הזוג מצויים בתהליך בו הם מעבדים את סיוס הקשר ביניהם. הנאשם נענה להצעת העזרה של שירות המבחן, והסכים לעמוד בקשר עם השירות לצורך תמיכה, עיבוד רגשי ופיתוח דפוסי התמודדות.

בכל הנוגע להמלצה - שירות המבחן ציין כי הוא ער לחומרת העבירות ולמידת הפגיעה במתלוננת. עם זאת, לגישת שירות המבחן, הערכת נסיבות חייו הקשות והמורכבות של הנאשם מצריכות ענישה שיקומית, שתאפשר לנאשם

המשך התמודדות עם מטלות קיומיות בסיסיות המוטלות עליו, לרבות המשך האפוטרופסות על אחיו הקטנים. כל זאת, בשים לב לכך שהנאשם נעדר גורמי תמיכה, ועובד שעות רבות לפרנסתו ולפרנסת אחיו. להערכת שירות המבחן, עונש מאסר ולו גם בעבודות שירות, יפגע בהמשך העסקתו של הנאשם במקום עבודתו הנוכחי, ויגרום לאובדן מקור פרנסה לנאשם ולאחיו הקטנים. מאחר שגם צו של"צ יהווה מעמסה עבור הנאשם, המליץ שירות המבחן על צו של"צ בהיקף של 160 שעות, ובנוסף צו מבחן למשך שנה במהלכה יזומן הנאשם לשיחות פרטניות. כמו כן, נוכח הפגיעה במתלוננת, המליץ שירות המבחן על הטלת פיצוי לטובתה, ולו פיצוי סמלי נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם.

4. **התסקיר המשלים** הוגש ביום 17.6.2014. מהתסקיר המשלים עלה כי הנאשם היה בקשר של שיחות שבועיות עם שירות המבחן. הוא הגיע בהתמדה תוך גילוי מחויבות. התרשמות שירות המבחן היתה כי הקשר הטיפולי נותן מענה לעיבוד של חסכים רגשיים וצורכי תמיכה ובטחון במציאות חיים מורכבת. הנאשם נעזר בשיחות ומשתף במהלכן באופן כן. להערכת שירות המבחן, הנאשם הוא בעל יכולת להפיק תועלת משמעותית מטיפול באופן שמגביר את סיכויי השיקום. בהתחשב במכלול נסיבות העניין, שב שירות המבחן על המלצתו בתסקיר הראשון.

טיעוני הצדדים לעונש

5. לאחר קבלת התסקיר המשלים הסכימה המאשימה להמלצת שירות המבחן. צוין כי המאשימה מוכנה לחרוג לקולא מעמדתה העונשית חרף נסיבות כתב האישום, וזאת נוכח הנסיבות האישיות הייחודיות של הנאשם ותהליך השיקום המוצלח בו הוא נוטל חלק. המאשימה עתרה לצו של"צ כמומלץ בתסקיר, לצו מבחן ארוך משנה וכן לפיצוי למתלוננת. הסנגור הצטרף לטיעונים, אך הוסיף כי ראוי שהפיצוי יהיה סימלי עקב המצב הכלכלי.

מתחם העונש ההולם

6. על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשי העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון ההלימה שהינו עיקרון מנחה בענישה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה. אעיר כי מאחר שעבירת ההיזק בזדון בוצעה בסמיכות-זמנים לעבירת האלימות ובקשר הדוק עימה (הנאשם חטף מידי המתלוננת את מכשיר האיפון בתחילת האירוע האלים, ושבר את המכשיר לאחר סיום האירוע ובהמשך אליו), אני בדעה כי יש לראות את שתי העבירות כאירוע אחד לצורך קביעת מתחם העונש ההולם (ראו: סעיף 40ג(א) לחוק העונשין).

7. **הערכים החברתיים שנפגעו** בגין העבירות בהן הורשע הנאשם עניינם בהגנה על שלמות גופו ונפשו של הפרט מפני פגיעה פיזית בו, וכן הגנה על הקניין, הפרטיות והכבוד. מידת הפגיעה בערכים המוגנים האמורים היתה משמעותית, כפי שניתן ללמוד מבחינת נסיבות ביצוע העבירות. הנאשם תקף את המתלוננת שהיתה חברתו אותה עת, וזאת על רקע ויכוח ביניהם. האלימות לא היתה רגעית ובוצעה ברחוב לעיני-כל. בתחילה, משך הנאשם את המתלוננת והושיב אותה בכוח על ספסל בתחנת האוטובוס. בהמשך, תפס הנאשם בצווארה ובשערותיה של המתלוננת וגרר אותה במורד גרם מדרגות סמוך, תוך שנגרמות למתלוננת חבלות גופניות, ותוך שתיקה אישי וארנקה נפלו על הקרקע ותכולתן התפזרה, גרביניה נקרעו ונעליה השתפשו כתוצאה מהגרירה האמורה. הנאשם לא נרתע ולא חדל ממעשיו

גם לאחר שהמתלוננת קראה לעזרתה של עוברת אורח, וזו האחרונה ביקשה מהנאשם כי יחדל ממעשיו. רק לאחר שעוברת האורח הזעיקה עוברי אורח נוספים, ברח הנאשם מן המקום תוך שהוא מותיר את המתלוננת פצועה וחבולה. למתלוננת נגרמו שפשופים בפנים ובקדמת הברכיים וכן נפיחות והמטומה בירך הימנית, והיא פונתה לקבלת טיפול רפואי בבית-חולים. הנאשם אף פגע ברכושה של המתלוננת בכך ששבר את מכשיר ה"אייפון" שלה, אותו חטף מידי המתלוננת בתחילת האירוע. אעיר כי הנזק שבשבירת מכשיר טלפון נייד של המתלוננת אינו רכושי גרידא. הוא כולל גם פגיעה בפרטיותה של המתלוננת, בכבודה ובתחושת הביטחון האישי שלה. אוסיף ואומר כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי הרקע למעשים טמון בקונפליקטים בין בני-הזוג, וככל הנראה גם בהצפה רגשית של הנאשם סביב נסיעתו לאתיופיה לצורך הקמת מצבה על קברה של אמו. בכל אלה אין כדי להצדיק את מעשי האלימות בהם נקט הנאשם כלפי המתלוננת או כדי להפחית מחומרת המעשים.

8. בהתחשב בערכים שנפגעו; בעוצמת הפגיעה בערכים אלה; בנסיבות ביצוע העבירות; במדיניות הענישה הנוהגת; ובעיקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם** נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל (אשר במקרים מתאימים יכול וירוצו בעבודות שירות), ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם - סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום

9. אין להקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם ונסיבות ביצועם כפי שפורטו לעיל. מדובר במעשים חמורים שיש מקום להרתעת היחיד והרבים מפני ביצועם. ברגיל, היה מקום להשתת עונש מאסר בפועל על הנאשם, ולו לריצוי בדרך של עבודות שירות. יחד עם זאת, בעניינו של הנאשם ניתן להצביע על מגוון שיקולים לקולא, לרבות נסיבות חיים מורכבות וייחודיות, אשר במשקלם המצטבר מטים את הכף לטובת חריגה מעיקרון ההלימה ומתן משקל מכריע לשיקולי שיקום אינדבידואליים.

10. הנאשם הודה במעשים, לקח אחריות והביע חרטה כנה על ביצוע העבירות בשלבים מוקדמים של ההליך הפלילי. הנאשם נעדר עבר פלילי ואין מחלוקת כי מדובר באירוע שהינו חריג לאורחות חייו. בחודשים שחלפו מאז התרחשות האירוע נשוא כתב-האישום, הנאשם לא הורשע בעבירה נוספת וכן שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן ונטל חלק בשיחות שבועיות עימו. כיום אין קשר בין הנאשם למתלוננת. אשר לנסיבות חייו של הנאשם - לצד הקשיים עימם נאלץ הנאשם להתמודד כעולה חדש מאתיופיה ללא גורמי תמיכה משמעותיים, הרי מגיל צעיר הוא המטפל באחיו הקטנים, משמש כאפוטרופוס שלהם, עומד בקשר עם גורמי הטיפול בפנימיות בהן חלקם שוהים, מקבלם לחופשות מהפנימיה, וכפי שעולה מדו"חות גורמי הטיפול מביע אכפתיות ודאגה לצרכיהם ומשמש להם כדמות יציבה, אחראית ומשמעותית. בפועל, משמש הנאשם עבור אחיו הצעירים ממנו תחליף לדמות אב ואם גם יחד. בהתחשב בכך, הרי בהמלצת שירות המבחן ובהסכמת המאשימה, אפשרתי לנאשם בהחלטתי מיום 21.3.2013 להשתחרר ממעצר הבית המלא בו היה נתון, לשוב ולהתגורר בבית עם אחיו ולעבוד לפרנסת המשפחה. כיום עובד הנאשם במפעל בקיבוץ צובה. כפי שפורט לעיל, מתסקיר שירות המבחן עולה כי הטלת עונש מאסר בפועל, ולו לריצוי בדרך של עבודות שירות, עלולה לגדוע לא רק את פרנסתו של הנאשם, אלא גם את פרנסת אחיו להם הוא משמש כאפוטרופוס.

בהתחשב במשקלם המצטבר של מכלול השיקולים לקולא, לרבות נסיבות חייו הייחודיות של הנאשם וההליך הטיפולי בו הוא נטל חלק במסגרת שירות המבחן; ובהתחשב בהערכת שירות המבחן בתסקיר המשלים ממנה עולה כי

קיים סיכוי ממשי לשיקום כאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין; אני סבורה כי מתקיימת הצדקה לסטות באופן חריג ממתחם העונש ההולם לקולא, ליתן בכורה לשיקולי שיקום, ולאמץ במלואן את המלצות שירות המבחן לעניין העונש. זאת, בין היתר על-מנת לאפשר לנאשם להוסיף ולדאוג לגידול אחיו הצעירים ולפרנס את עצמו ואת אחיו המתמודדים מגיל קטן עם מציאות חיים מורכבת. אעיר כי ראיתי לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי לטובת המתלוננת, בשים לב לפגיעה בה ולנזקים שנגרמו לה כתוצאה ממעשי העבירה. נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם, ייעשה תשלום הפיצוי לשיעורין.

סוף דבר

11. אשר על כן, נוכח מכלול הטעמים האמורים ובהסכמת המאשימה, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 160 שעות על-פי התוכנית המוצעת בתסקיר שירות המבחן.

שירות המבחן יפקח על עבודת הנאשם ויהיה רשאי לשנות את מקום ההשמה במידת הצורך, ללא צו שיפוטי נוסף.

מובהר לנאשם כי עליו לשתף פעולה עם שירות המבחן וכי עליו לבצע את השל"צ, שאם לא כן - אדון בעניינו מחדש.

ב. הנאשם יהיה נתון לפיקוח קצין מבחן למשך שנה וחצי מהיום, וישתתף בכל תכנית טיפולית שקצין המבחן ימצא לנכון.

הנאשם מוזהר כי אם יפר את תנאי המבחן, תימסר הודעה על כך לבית-המשפט, אשר מוסמך לקיים דיון מחודש בגזר-הדין.

ג. מאסר על-תנאי של שלושה חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון או עבירה של היזק בזדון.

ד. מאסר על-תנאי של שישה חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

ה. פיצוי למתלוננת בסך 2,000 ₪. הפיצוי ישולם עד יום 1.9.2014, לפי בקשת הנאשם.

המאשימה תמסור למזכירות במיידית את פרטי המתלוננת על-מנת שניתן יהיה להעביר לידיה את הפיצוי.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ה סיוון תשע"ד, 23 יוני 2014, במעמד הצדדים.